

PRODIGIUM
AMANTIS ET AMATI
SANCTUS
FRANCISCUS
SALESIUS

Gebennensium Antistes,
DIVI FRANCISCI
DE PAULA
Magni Minimorum Patriarchæ
Filius Maximus,

Ab Amore DEI in carne Divinus,
Ab Amore Proximi in Terris Cælicus,
In Utroque

IMMENSUS,
In Ecclesia Salvatoris Pragæ Urbe Veteri
apud RR. PP. Ordinis Minimorum

Coram
AUDITORIO ACADEMICO
Panegyricò celebratus

P. DISMA SIKORA Societatis JESU Religioso,

Annò M.D.CC.XXXI. Mense Januario Die 29.

VETERO-PRAGÆ, Typis Universitatis Carolo-Ferdinandæ Pragensis in Coll.Soc.JESU
ad S. Clementem. Per Norbertum Fitzky, Factorem.

HONORI
ET
VENERATIONI
CELSISSIMI
PRINCIPIS
AC
DOMINI, DOMINI
CAROLI
FRIDERICI
NICOLAI
S. R. I.
PRINCIPIS

De Fürstenberg,
Comitis in Heiligenberg, & Werdenberg;
Landgravii in Bahr, & Stielingen; Liberi Baronis in
Gundelfingen; Domini in Hausen Vallis Kinzinganæ, Jungnau,
Trochtelfingen, Wisensteig, Wildenstein, Mößkirsch,
& Weitra &c. &c.

DOMINI, DOMINI
Mecœnatis Gratosissimi.

CELSISSIME
S. R. I.
PRINCEPS,
Mecœnas Gratiofissime.

Diximus SALESIUS,
alterum Tu Oratori fores En-
comium PRINCEPS
CELSISSIME; *nisi*
idem stylus, qui in Panegyrico Honori SA-
LESII concinnato, infra totum serpit SA-
LESIIUM; etiam infra Principum Montem,
hoc est: cum Nomine agnatam Magnitudi-
nem; dum TIBI Nostrum, imò jam Tuum
dicamus SALESIUM, imbellis repere coge-
retur. Quin neque in Gentilitios Campos
Tuos, non cruore tantum hostium, quos Ma-
jorum

jorum Tuorum fudit ensis ad Gradivi delicias purpuratos; Sed Pro-Avitâ Stirpis Tuæ Gloriâ ad perennitatem fœcundos stylum audemus immittere Elogiasticum, nè, dum Majorum Tuorum Fortitudo ferri acie hostem in Martio delevit Campo; nostræ pariter Eloquentiæ temeritas modestissimam verecundiam Tuam, certissimum, atque genuinum Virtutum Tibi velut impressarum characterem Oratoriô stylô aut oblitteret, aut expungat.

Solum proinde in Tuos, quos attollit Gloria Campos, hoc est: in Affectus & amores Tuos ab Amore DEI in carne Divinum, ab Amore proximi in Terris Cælicum, in utroque Immen- sum, cordi tamen Tuo commensum admittis SALESIUM; qui in Eo, velut in glorioso Immensitatis Suæ centro receptus, non aliam CELSITUDINI TUÆ metam statuit, nisi Gloriam.

Ità feliciter precatur

CELSISSIMIS GRATIIS

Devotissimus

**MINIMORUM CONVENTUS
S. FRANCISCI de PAULA.**

Pragæ ad S. Salvatorem.

PANEGRICUS.

SALESIUS in ara! Credámne medium aræ pectus occupare posse hodie SALESIUM? de colorum umbra nitidissimæ sanctitatis tralucere splendor, meritorum æquor tenui penicilli succo posse innatare? SALESIUS in ara! credámne in exporrecta Imaginis facie aded perenni Parrhasii dextera animatos SALESII vultus, & totum hodiedum vivere SALESIUM; ut in terminalem color adhucdum defluat marginem, & linea artis in metam asurgens inglorium illud pertinaciter appingat SALESIUS: non plus ultra? SALESIUS in ara! credámne in unius aræ scena tantum Virtutum, & thaumatum produci posse Theatrum; ut SALESIUM ab Amore DEI in carne Divinum, ab Amore proximi in terris Cœlicum, in unione utriusque actorem conspiciam Immensum? SALESIUS in ara! Credámne coruscare in umbris, adumbrari coloribus, & è penicilli ductu Immensitatem deduci posse SALESII? Erratis, Erratis, Patres Religiosissimi, si, quem aliàs Domi Vestræ ùt in cœlo; in animo, ùt in Basilica; in corde, velut in Sacratio; in vultu, ceu in imagine foveatis: hodie totum quantum in unius aræ sinu arctari posse SALESIUM non dubitatis! Ità certè Oratoris themati materiam, materiæ argumentum, argumento SALESIUM,

SALESIO negatis Panegyricum. Immenſum ego hodie
ajo SALESIUM : ergo adumbrari in imagine , colore
definiri , Domi Veſtræ , animô Veſtrô , corde Veſtro ne-
quit concludi : ergo penicilli ſternit limitem , Parrhaſii
transcendit artem , aræ evadit epitomen. Reddite jam,
Patres Religioſiſſimi, Oratori thema , themati materiam ,
materiæ argumentum, argumento SALESIUM , SALE-
SIO dicam Panegyricum : non Ille Domûs Veſtræ ſeptis
circumſcribi poteſt, qui totum ultra Orbem ſuô procurrit
zelô ; non animô, non corde Veſtro tantûm vivere , qui
capaciſſimum DEI cor implet unus idêmque ; Sed Immen-
ſus ſimul SALESIUS. Vivit in Te SALESI, ceu ignita
quædam anima DEI amor ; & ſtatim, nondum ſolutus
carne, audis Divinus ; flagrat in Te , ceu grande quod-
dam incendium effuſus in omnem proximum zelus ; &
nondum egreſſus orbem audis Cœlicus : Plus ultra ! in
utroque Immenſus. At at ! quem ego hodie incautus
Labyrinthum Theſeus ? quos inter viarum mæandros
hæreo perplexus Erro ? ſi SALESIUS in carne Divinus :
an humana attingi facundiâ ? ſi Mortales inter Cœlicus :
an repente humi Panegyrico extolli ? ſi denique SALE-
SIUS Immenſus : An Oratoriô ſtylô citra magnitudinis di-
ſpendium deſcribi ? an ſoluta definiri paraphraſi ? an
toto Eloquentiæ flumine , vaſtiſſimô tametſi alveô in
Encomia SALESI decurrente , poterit coarctari ? nem-
pe : Immenſitatem SALESI vixdum aſſequi admiratio,
complecti non poteſt Oratio. Sive enim in amoris Ec-
ſtaſim , & in Ipſum Numen, totum quantum abripi con-
templer SALESIUM , artem illico perdo Orator : Ho-
minem intueor, ſed hominem ſupra Mortales, quia in carne
Divinum : ſive ignitiſſimi zeli amplitudinem , omnem
proximum complectentis , animô concipiam, ſupra hu-
manæ ingenium facundiæ eſt ; quia in terris SALESIUS
Cœlicus eſt. Sive demum ex utroque conſurgentem ,
fulmineâ , aded præcipiti cogitatione Ejus comiter Im-
menſitatem , cogitandi tantûm poteſtas , ſilendi adeſt
neceſ-

necessitas ; Oratori non licet esse immenso. Citius
me Hercle Os , Humerosque DEO similis SALESIUS
in colorem influet , & in artem ibit Parrhasii ; citius in
aræ compendio tanta vivet magnitudo ; citius in cor
Vestrum , Patres Religiosissimi , velut in suum centrum
totus immigrabit SALESIUS ; quàm Immensam SA-
LESII mentem & stylus , & industria , ceu in tabula
adumbret Hortensii , & spirantes zelum SALESII vultus
laudum stibiò animet Eloquentia , formetque Panegyri-
cus parallelum Divinitatis simulacrum. Proh me no-
vum in Labyrintho Theseum Oratorem ! Facundam
hodie damno industriam , artem sinè arte , ingenium non
ingeniosum ! sed nondum calamum , nondum conatum ,
nondum eloquentiæ abjicio apparatus. Si dicendi so-
licitudine , si energiæ potestate , si tota Oratione Immen-
sum non licet complecti SALESIUM ; licebit saltèm
admiratione. Stabo hodie pro rostris Orator , & Im-
mensum absque insolentia stupebo tantum SALESIUM :
quodsi debitò filò eloquens caruerit admiratio , These-
um fabulam egressum cogitate , cui in votis fuit in Sa-
lesianæ Immensitatis Labyrintho ad delicias oberrare , &
Orationem nulli filo , nulli Orationi , velut filo Immen-
sum SALESIUM alligare. Ità proinde admirationis ,
quam dicam hodie ; ità dictionis , cujus parvitatem Vos
admirabimini , argumentum accipite Auditores : En-
thusiasmus Oratoris , melius dixero : Prodigium Aman-
tis , & Amati. SALESIUS ab Amore DEI in carne Di-
vinus , ab Amore proximi in terris Cœlicus , in utroque
Immensus.

ENthusiasmus Oratoris ! SALESIUS ! quò quò SA-
LESI ? Superi ! totus Oratori , totus Eloquentiæ ,
totus Panegyrico eripitur SALESIUS ! SALESI ! quò
quò SALESI ? Prodigium Auditores ! non mihi tantum ,
sed sibi etiam eripitur SALESIUS : quò quò extra Te
SALESI ? emicant in inflammato SALESII vultu

cœle-

*Frequentes
inter Ecstases
luce circum-
fusus, à terra
in aërem ere-
ctus spectatus
fuit S. Sale-
sius. In vita.*

Cœlestium affectuum indices stellæ, oculorum pupillis patentissima Cœlorum irretitur facies, arcano in sublimē provectus impetu effusis undequaque radiis totus inauratur SALESIUS; Erravi Auditores, ab imo terrarum tam expedito nisu in altum provolat, ut clandestinō naturæ subsidiō instructus alis videatur. Quis Tibi est animi sensus omnibus jam terris eminentior SALESI? dum non votis tantum, non suspiriis tantum propinquus ades Cœlo; sed post intercepta sensuum obsequia, & infusa membris omnibus deliquia, velut nihil vitæ corpori relictum foret, Te Ipsum fugis, ut tota mente DEUM assequaris. Nempe amoris patriam, inquam continua pene irruptione oculus prius excurrerat; cujus aspectu inescatus animus non sequi non poterat; etiam compago corporis suapte licet indole invitā debuit delibare; & duce pupillarum lumine, animo comite, addente alas amore in Divorum penetralia velocissima felicitate abduci.

Evolat sublimiùs, quàm humana tentare posset imbecillitas, totus SALESIUS; terram, & terrena omnia, ceu volatûs impedimenta longissimè supergressus, nubium etiam dissolvens repagula, non mente solum, sed corpore cœlum vix ingreditur, jam occurrit Cœlitibus; & illic Divorum necessarius, Superum familiaris & dici, & esse meretur. Sed plus ultra pennatus SALESI amor ingeminat; Idem mihi, quod flammæ est ingenium: nondum satîs! non cœlum tantum, non Superi tantum; sed Immensum Numen meum est pabulum, meum centrum: Ignitam vim & assultum suscepit Cœlum; atque, ut nativas, quibus noctu ardet, patitur flammæ, ita ad vibratas ab amore faces succubuit: sed plus ultra triumphalis abripere flammæ! Immensum Numinis cor expugnandum est super; nec pulchram deditionem abnuet, si, ut lene fulmen, flammæ intonet amoris: licet hîc Tibi tamdiu suaviter ferocire, donec in cor DEI impingas, & in mentem Ejus regnum obtineas; quia

quia luculenta Amoris est **Victoria**, Metamorphosis in **Deum** Beata, hæc Amoris Prosopopæia. Expendite jam, si ed figere animum potestis Auditores, ecstaticum in Imensum amoris voluptate **SALESIUM**; Divinum cor **Victor** subegit Amor, & victus ultro **Deus** non hominem deinceps sustinuit; sed carne duntaxat, velut superficie circumdatum, divinum tunc formavit **SALESIUM**; dum innocentissimis deliciis, hoc est **SALESII** amoribus, **DEI** pectus incaluit.

Incaluit! & an reciproca Divinissimi amoris incendia aded **SALESII** ampliârint pectus? an verò amoris æterni Immensitas minor facta aded se per amplexus arctârit, ut tota in corde **SALESII** recepta eum manifestaret Divinum? ancipiti cogitationum conflictu medius hæreo, Auditores. Prodigia superat **SALESIUS**!

Divinis Mysteriis à se devius imbuitur, & arcana Angelicis etiam Spiritibus impervia docetur Magistro **DEO** **SALESIUS**; animum immensis æternitatis spatiis, plenam **DEO** immergit mentem: mortalitatem ferè tunc transfilit, cum oculus ipsiusmet intellectus fungitur ministerio, & statutum à natura officium aut prævertit, aut pervertit. Prodigia superat **SALESIUS**! Viator adhuc ad metas Beatorum non tam consistit, quàm eas transcendit, postquam amoris sui scopum Deum, **SALESIUS** comprehendit. O Cœli deliciis emollite! ô divinis colliquefcens amoribus! O Divine in carne **SALESI**! stas in felicissimi amoris, & amorosissimæ felicitatis tuæ littore, ad quod se mens Tua jam ultra humana, quia divina applicuerat: Penniger amor Tuus altiùs provolare nequit, quem immensus Numinis amor suavissimè irretivit, dum suum approbavit. Nec flammæ ad ingenium amoris ut ut perniciousè irrequietæ ardor eluctari potest sublimiùs; qui amore **DEI** velut incendio totus quantus immersus est, non exstinctus.

Prodigia superat **SALESIUS**! unitus inhæret Numini! In duorum nexu supra miraculum mutua connexio, & complexus hominis, sed in carne divini, & complexus Numinis immensi idem &—

Revelationibus diversis celestibus illustrabatur S. Salesius. In vita.

duorum unus. Tuorum amplitudinem votorum votis suis excessit Deus, arctabat Immensitatem suam ad animi Tui spatia, Tu interim animum ampliabas, quasi satis infinitus foret, si in Te SALESI totus. Indè levare humò, à sensibus abstrahi, corpore tantum non exui, ut animus spiraret liberior; præpete Cœlos volatu invadere debuit SALESIUS, ut propinquius amanti Deo fieret spectaculum, Deus amanti SALESIIO centrum, nihilque deinceps aut sentire vellet, aut posset, nisi Deum. Prodigia superat SALESIUS, & palmam refert, dum soli amoris prodigio herbam porrigit in acceptis: Expendite iterum, sed si iterum potestis Victoris potentiam amoris Auditores! rapitur totus in totum Deum ab amore SALESIUS, & iterum redditur SALESIIO totus SALESIUS, sed, in carne licet, tamen Divinus. Paradoxum! dicamne enervatas vires, & impotentem deliquiò fatiscere amoris potentiam; quodd unionem illam, quæ invitam in SALESIIO corpori adnectebat animam, ingeniosè non rumpat Industrius? ut recidua in terras mortalitate, & nativò tumultata funere perpetui amoris vitam Divinus auspicetur SALESIUS? At enim, O! efficacissimam in impotentia ingeniosissimi amoris potentiam! non abruptitur quotidiana corpus inter & animam unio: Hoc nempe insoliti specimen prodigii in lucem amor edit, nè unquam abrupti possit: nihil mortui amor patitur: amoris igitur vitam, quam in tenacissimo cum Deo nexu auspicatus est SALESIUS, intrà corpus animatam syncerius vivit, & constantius, quia finè omni fucò perennem.

Prodigia superat à solo amoris prodigio superatus SALESIUS! certamen Illi Divinus indixit Amor, & volentis cor pene confixit, ubi mentem, ubi intrà corpus adhuc latentem animam, non cœlo tantum, sed Deo affixit. Diceret certamen istud, duellum aptius, quod Gemini invicem commiserunt Amantes, potuisse videri; & certè fuit non tantum ad oculum: siquidem non ambigua præliatum est alea, sed certissima utrobivis insequen-

te victoria ; dum unus non cessit alteri , alter alterum
captivavit. O ! captive , & capte à DEO SALESI ! Quis
Te jam capiat ? Quis Orator Divinum comprehendat ?
adedò altus es , ut Te non Oratio , insequi tantùm possit
admiratio : si ad Te capiendum anhelò , vela relaxo intel-
lectui , aërem pulso , ad Te non pertingo : nullibi minùs
mea Te video mente , quàm ubi primò Te vidi ; quia nul-
libi minùs es , quàm ubi fuisti ; imò nullibi minùs es , quàm
ubi es , totus in loco , & sinè loco , totus ubique , & clausus
nullibi , quia Immenso velut commensus DEO. O ! inge-
niosum Divini Amoris Prodigium ! O stratagema cœli-
cum ! O victoriam victo , & captivo SALESIIO gloriosis-
simam ! in Triumphum lætus abduceris SALESI , & Ipse ,
quamvis captivus , liberrimè triumphum ducis , postquam
gratissimum amoris trophæum DEO erigis. Subsisteret
hìc attonita ad triumphos tuos Oratoris facundia , & ma-
nubias inter etiam interceptum Tibi sacraret silentium ,
nisi Triumphos inter , & Epinicia vocalissimus amor Tu-
us Orationem Encomiis tuis ex asse vectigalem in recen-
tissimos plausus animaret. Verùm proh me Cœlis tan-
tùm improvidè immersum , terrarum , & hominum , quin
& SALESI incurium Oratorem ! Elatum ad Divinitatis
usque arcana totum jam in carne Divinum SALESIUM ,
dum Oratorio conatu , & altiùs assurgente , atque provecto
Panegyrico insectari meditor ; SALESIUM & oculo , &
animo , quem supernis intrusi ædibus , tantùm non Pane-
gyrico ereptum ferè ingemiscerem ; nisi non tam mutati-
one subita , quàm manifestò Immensitatis suæ argumentò ,
Amore Numinis Ipsum Numen , Amore proximi totum
subiectum Orbem absque sui imminutione SALESIUS
compleret. Facile nempe flammea SALESI indoles , cui
Divinissimi Amoris in Cœlo aspirabant flabra , etiam Or-
bi meliores subjiciet ignes , quibus in omnem impietatem
glaciata mortalium corda non tantùm solvantur , sed &
sanctiùs deinceps inardescant. Coget & gelu torpentem
æstare oram , postquam infuso priùs amore fervebat Nu-

minis, modò etiam Amore proximi in terris Cælicus igne-
 scit SALESIUS. O ! fervidissime SALESI ! O ! Avi-
 diffime proximi salutis Zelotes SALESI ! Amoris flam-
 mas, quibus Te ad cordis Tui orexin exsatiavit Numen,
 in suppedaneum etiam, quem zelò ampliùs, quàm pede
 calcas, immittis Orbem ; & non in illum solùm, sed in
 omnes Mortalium animos Amor Tuus capeffit regnum,
 dum Deo non tam liberos, quàm filios gignit. O Amo-
 ris Tui, O ! zelantissimi desiderii Tui excessum SALESI !
 nullo illud circumscribi limite, nullò angustiari locò, nul-
 lo potest contrahi littore, , universum, eúmque vastissi-
 mum petit Orbem, & iterum habet pro tessera : Plus
 ultra. Nihil grande, nihil arduum est, atque heroicum,
 quod zelum Tuum, quod amorem Tuum in proximum
 in terris Cœlice fugiat, aut excedat SALESI. Nempe :
 quos sibi fines præfixit Homo-Deus, hos Cœlicus attingit
 SALESIUS ; indè aut terminos zelus ignorat SALESI,

*Totam Gal-
 liam, & Sa-
 baudiam ze-
 lus pervasit
 Salefi.
 Ex vita.*

aut Amoris SALESIANI limites sunt iidem, qui Mundi.
 Complectitur Gallos, ambit Sabaudos, omnis denique
 Populus illi est popularis, & nulla gens, cui Ille non ve-
 lit esse gentilis : plures si offeras mundos, ubique Deo
 plenus inferre anhelat Deum, ubicunque Deus est. Sed
 nulla Vos velim subeat SALESI, adèd semper jam ab A-

*Cœlestia lu-
 mina ad Sa-
 lesinascentis
 ortum sunt
 visa.
 Ex vita.*

more Dei, jam ab Amore Proximi Ignitissimi admiratio
 Auditores : Vix primam lucem, quàm Ei illuminatissima
 affudit ratio, aspexit, & jam devota ex astrorum dilucu-
 lo, clarissimò velut indiciò tantis ignibus victima desti-
 natur. Unde, qui sub imbelli SALESI infantia, velut
 sub cinere sepultus, flammæ delituit vigor, ubi primùm
 jam adultior in apricum emerfit ; illico cùm vehementi-
 us sacro hoc igne corriperetur SALESIUS, nec ferre diu-
 tius urentis posset acrimoniam, ampliato pectore Eundem
 in totam effudit Galliam, ut postquam domesticus arde-
 ret Ucalegon, vicinum etiam, quin Patrium Cœlestibus
 flammis Ilium flagraret. Flagravit ! & quanquam lu-
 cem adimere, vitales flammæ hujus Spiritus exanimare,

opa-

opaca condensatâque persecutionum hinc & inde coëun- ^{Multis per-}
tium moliretur sæva, horrida, truculenta Tempestas; ^{secutionibus}
serpsit tamen zelosa flamma latius, dum tali turbine ^{fuit affligens}
propelleretur feliciter; emicuit hæc inter tonitrua fere- ^{Salesius.}
niùs, & fulminum tantos inter fragores solidius inclaru- ^{Ex vita.}
it; Denique hæc turbinum flabra ignem augment, non
minuunt, suscitant, non extinguunt; nullo percelli
fulgore, nullo tonitruo terreri, nullo fulmine Amoris Sa-
lesiani in proximum flamma potest quassari. Cave, eheu
cave, ignem nè prefferis, nutrimentum illi sic subjicis, &
non tantum destinatum prementi lugebis supplicium;
sed procerior insuper evolabit flamma, & nova antiperi-
stasi ab odii facibus incendium amoris spirabit. Spiravit
Cœlicus SALESIUS, & quod zeli intensissimi ardor iste
SALESIUM non egit? In Alpes rigidissimo furente fri-
gore, ut inveteratam vitiorum hyemem animo extinguat
Proximi, eluctatur, à calcatis nivibus incalescit ferven-
tius, à glacie ignis incrementum sumit, & incendium
evadit; cujus æstus, cum plenô alveô in mentem infun-
dit proximi, mox præfocato omni flagitio, eadem ardoris
vehementiâ è pœnitentium oculis, lachrymarum imbres
prolicat; ut nempe ingentes æstus pluvia sequatur salu-
taris.

Videte, quin sentite, salubres Cœlici in terris SA-
LESII flammæ Auditores! Ità, dum immensas (itâ fas sit
dicere) pectoris relaxant angustias, mox erumpunt in
vultum, lingua & oculis fulgurant; ut videlicet quot
verba, tot simul blandissimi Amoris vibret faculas, &
quævis sacra SALESII oratio, quam zelus concepit, Cen-
sor approbavit Amor, in incendia exardescat. Conscen-
dit rostra Infulatus Præfulis zelus, vitia fulminat, rudita-
tem profligat, proscribit impietatem, ad virtutum legem, ^{Pro Conscience}
ad Dei imperium omnes informat. Consurgit ad vitalia ^{zelosissime}
amoris incendia hæresis attonita, & vixdum tenebras su- ^{dicebat Sa-}
as ad hos ignes exploratura consurgit, sternitur illico, & ^{lesius.}
infame ardet, imò tantum fumat bustum ultricibus amo- ^{Ex vita.}

Plura 70.
millibus
hæreticorum
convertit.
Ex viâ.

ris flammis, velut impactis fulminibus penitus extincta. Ità supra fabulas Alcides SALESIUS novis facibus oppugnat Hydram, & exurit; illasque faces non Amoris tantum ignes, sed simul ignes declarat esse triumphales.

Plaudite jam Patres Religiosissimi! à domestico Vobis oleo Cælicus in terris SALESIUS sumpsit alimentum: delicatus ignium cibus est oleum, & amantissimum Amoris flammei nutrimentum: Hoc enutritus SALESIUS Vester Amore provolavit in Cælum & Deum, & factus est in carne Divinus; Hoc enutritus SALESIUS Vester involavit mundum, & proximum, & in terris fuit Cœlicus, in utroque Immensus. O! Immense, quia soli Deo commense SALESI! Amoris Tui Ignis frigido etiam ad laudes Tuas applica Oratori, quos & Cælis & terris adeo largè infudisti: Sic de Te Oratorem dixisse nihil; sic Immensitatem Tuam tantum stupuisse attonito Oratori erit satis.

D I X I.

